

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
0																																
100	98	96	94	92	90	88	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	6	4	2										

Päätoimittaja
Lauri Kontro

Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Nestekaasu lisää energiavaihtoehtoja

Suomalainen teollisuus ja varustamot ovat olleet syystäkin kauhuissaan parin vuoden päästä voimaan tulevasta Itämerä koskevasta rikkidi- rektiivistä.

Direktiivin on laskettu lisäävän laivakulje- tusten hintaa jopa 50 prosenttia. Meriliiken- teen varassa toimivalle vientiteollisuudelle lisälasku merkitsee todella mittavaa kilpailu- kyvyn menettämistä. Kun tähän lisätään vielä Suomen hallituksen päätös kiristää liikenne- polttoaineiden verotusta, joutuvat erityisesti sisämaassa toimivat vientiyritykset todella ahtaalle.

Oman lisänsä energiapolitiikkaan tuo myös päästökauppa. Vaikka tällä hetkellä päästö- kaupassa hinnat ovat alhaalla, suunnitellaan siihenkin kiristysksiä. Kuvaavaa Euroopan ti- lanteelle on, että päästökaupan alhaiset hinnat johtuvat siitä, että eurooppalainen tuotanto on supistunut ja päästöoikeuksia on jäänyt käyttämättä.

Yksi mahdollisuus muuttaa Suomen ja koko Euroopan energiapolitiikkaa on nesteytetyn maakaasun eli lng:n käyttö. Suunnitelmat ovat jo pitkällä, ja Suomeenkin kaavailaan useita nesteytetyn maakaasun terminaleja. Kaasua on tarkoitus käyttää sekä laivojen että teolli- suuden polttoaineena.

Muun muassa Rautaruukki, Outokumpu ja EPV-Energia ovat suunnittelemassa lng-ter- minaalia Tornioon.

Jos lng-kaavailut toteutuvat, lisääntyy kilpailu Suomen kaasumarkkinoilla. Tällä hetkellä Suomi on täysin riippuvainen Venä- jältä tulevasta kaasusta. Sen hinta on sidottu raskaaseen polttoöljyyn, ja tästä johtuen sen hinta on ollut pitkään nousussa. Hinnan nousu on vähentänyt maakaasun kilpailukykyä ja lisännyt kivihiilen käyttöä.

Lng:n kilpailukykyä lisää se, että Yhdysval- lat on lisännyt liuskekivimaakaasun tuotan- toaan niin paljon, että kaasun hinta on jo lähte- nyt laskuun.

Myös EU:ssa nesteytetty maakaasu on noussut mahdolliseksi tulevaisuuden polttoai- neeksi. Lng kattaa jo nyt EU:n kaasutarpeesta noin 15 prosenttia ja sen käyttö on kasvussa. Maakaasua löytyy myös EU:n alueelta, joten sen hyödyntämisen mahdollinen lisääminen vähentäisi riippuvuutta tuontienergiasta.

EU:n suunnitelmat yhdistää Euroopan kaa- suverkko on hyvä uutinen Suomelle.

Tällä hetkellä Suomi ja Baltian maat eivät kuulu eurooppalaisen kaasuverkkoon. Jos

Maakaasu sopii myös autojen polttoaineeksi.

suunnitelmat rakentaa iso lng-terminaali Inkooseen tai Porvooseen toteutuu, on mah- dollista, että samalla vedetään kaasuputki Suomesta Viroon. Kun Baltian maat yhdiste- tään Keski-Euroopan kaasuverkkoon, voidaan kaasua tuoda sitä kautta myös Suomeen.

Suomalaiselle telakkateollisuudelle nestey- tetyn maakaasun käytön lisääminen ympäri maailmaan on suuri mahdollisuus. Tarvitaan lisää lng-laivoja ja Suomessa on jo kokemusta niiden rakentamisesta.

Energiavaihtoehtojen lisääntyminen on myönteinen asia. Erittäin myönteiseksi se muuttuu, jos maakaasun käytön lisääminen johtaa kivihiilen ja öljyn käytön vähentymi- seen. Se ei saa kuitenkaan merkitä kotimaisen uusiutuvan energiantuotannon kehittämisen hidastumista. Maakaasukin on tuontienergiaa ja heikentää kauppasettaa.

Suomessa on osaamista tuottaa biokaasua muun muassa metsähakkeesta ja kuorista. Täl- laista laitosta ollaan suunnittelemassa Joutse- noon Metsä Fibren sellutehtaalle.

Joka tapauksessa suunnitteilla olevat lng- terminaalit ja uudet kaasuputket tuovat lisää väriä energiapalettiin. Nykyisessä taloudelli- sessa tilanteessa uudet investoinnit ja vaih- toehdot energian tuotantoon ovat erittäin tervetulleita.

Maakaasun tarjonnan lisääntyminen ei vähennä tarvetta panostaa kotimaiseen uusiu- tuvaan energiaan ja omavaraisuuden kehittä- miseen.

Maakaasukin on tuontienergiaa ja heikentää kauppasettaa.

Hyötykäyttöön

Maaseudulla on paljon kiinteistöjä, jotka odottavat käyttäjänsä. Samaan aikaan kun muuttoliike on tyhjentänyt maaseutua ja tuo- tanto keskittynyt isompiin yksi- köihin, on tyhjäksi jäänyt muun muassa paljon rakennuskantaa. Suuri osa näistä rakennusis- ta on hyödynnettävissä uusiin tarkoituksiin.

Maaseudulla on rakennusten lisäksi myös maata, vesiä, rantoja ja peltoja, joille voidaan keksiä uutta tuottavaa käyttöä.

Askettäin julkaistiin Arto Ylitalon kirjoit- tama kirja Piilevät mahdollisuudet tuloksi. Kirjassa käydään läpi erilaisia kiinteistöjen käyttö-, jalostus ja vuokrausmahdollisuuksia.

Esimerkiksi edullisesta varastotilasta on aina kysyntää. Monet maaseudun rakennukset sopivat pitkäaikaiseen varastointiin. Kau-

punkilaiset tarvitsevat varastopaikkoja muun muassa veneilleen tai muille tavaroiilleen talviajaksi. Varastotilaksi kelpaa vaikka vanha navetta.

Kirjassa kerrotaan myös kaislikkoisen rannan muuttamisesta rakennustonteiksi tai mönkijärädan tekemisestä metsään. Monesti mahdollisuudet ovat kiinni vain kekseliäisyy- destä.

Yksi maaseudun ilmettä muuttava asia ovat tuulivoimalat. Nyt on jo opittu, että tuulivoi- mayhtiön kanssa on neuvoteltava sopimukset ajoissa selviksi, jotta mylly toisi rahaa myös maanomistajalle. Paras tilanne on, jos sekä maanomistaja että koko kylä voivat saada tulo- ja tuulimyllystä.

Myös kiinteistöt ovat osa maaseudun voima- varoja. Kaikki kannattaa käyttää hyödyksi.

VIERASYLIÖ

Suomalaisten suhde lehmään on lämmin mutta ristiriitainen

Viime vuosikymmeninä kar- jatilat, ja erityisesti maidon- tuotantotilat, ovat vähenty- neet Suomessa huimaa vauhtia, mutta lehmä on säilynyt mie- likuvissa tärkeänä maaseudun symbolina.

Lehmään liittyy rikas kult- tuurinen kuvasto, mikä on näh- tävissä esimerkiksi maitotuot- teiden mainonnassa, taiteessa, kirjallisuudessa ja kansanpe- rinteessä.

Lehmämielikuviin liittyvät esimerkiksi nostalginen maa- seudun rauha, feminiinisyyts ja äitiys, huvittavuus ja omanar- vontunto, typeryys ja turvalli- suus. Viime vuosina julkiseen keskusteluun ovat nousseet myös tuotantoeläinten olosuh- teet, ja eläimiin liittyvät kysy- mykset ovat saaneet yhä enem- män poliittistakin sävyä.

Suomalaisten kiinnostus lehmäteemaa kohtaan tuli esille myös Suomalaisen Kir- jallisuuden Seuran ja Maa- seudun Sivistysliiton vuonna 2004 järjestämässä lehmäai- heisessä kirjoituskilpailussa, jonka otsikko oli ”Ei auta sano nauta”.

Kilpaan lähetettiin lähes 3 000 tekstiä, mikä on noin kymmenen kertaa enemmän kuin kirjoituskilpailuissa kes- kimäärin. Kilpailu oli jaettu muistelukertomusten ja kau- nokirjallisten kertomusten sar- jaan. Tämä mahdollisti omaelä- mäkerrallisen kirjoittamisen lisäksi kuvitteellisten kerto- musten kirjoittamisen ja eläy- tervetulleita.

tymisen myös lehmän näkökul- maan.

Kilpailu innostikin kirjoit- tamaan sekä karjanhoitotyötä tekevät ja tehneet että lehmiä satunnaisemmin kohdanneet ihmiset.

Lehmä työkaverina ja tuotantovälineenä

Kirjoituskilpailuun lähetetty- jen kertomusten analyysi pal- jasti, että ihmisten ja nautojen suhteiden keskeinen piirre on ristiriitaisuus. Nauta on tuotan- toeläin ja sellaisena ihmiselle hyödyn väline, mutta samalla olemento, johon voi kiintyä voi- makkaastikin.

Nautojen yksilöllisyyttä pai- notettiin monissa yhteyksissä ja niitä voitiin kuvailla työka- vereina ja jopa ystävinä, jotka kuuntelevat hoitajan murheita ja ymmärtävät tämän mielialat.

Monet kirjoittajat mainitse- vat, että he ovat voineet purkaa tunteitaan navetassa ja jotkut kuvaavat lehmiä ”terapeuttei- naan” tai ”itkumuureinaan”. Ystävyystenä kuvattiin myös joi- denkin lasten ja nuorten suh- teita lehtiin ja vasikoihin, joi- den asema muistutti lemmik- kieläintä.

Sekä karjanhoitotyön että muiden kohtaamisten yhtey- dessä nautoihin voidaan luoda hyvin vahvoja tunnesiteitä. Toi- saalta tunteet tekevät eläinsuh- teista merkityksellisiä, toisaal- ta taas ne vaikeuttavat eläimistä luopumista esimerkiksi lähetet- täessä niitä teurastamolle.

Tehotuotannon katsotaan vaaran- tavan ihmisen ja eläimen suhteen.

Karjanhoito onkin ristirii- taista työtä. Vaikka monet alal- la olevat nimenomaan haluavat työskennellä eläinten parissa ja kertovat pitävänsä niistä, työ perustuu kuitenkin eläimistä hyötymiseen.

Tunnepitoisten ja hoivaa korostavien kuvausten lisäk- si kirjoituskilpailuaineistosta on luettavissa myös kuvauksia lehmästä nimenomaan tuotan- toeläimenä. Naudat ovat viime kädessä ihmisen hallinnassa, ja mikäli ne toimivat ihmisten odotusten vastaisesti, niitä voi- daan kontrolloida pakkokei- noin.

Ihmiset päättävät myös nii- den lisääntymisestä ja kuole- masta, pääasiassa taloudellisin perustein. Tunteellinen ja vä- lineellinen suhtautuminen ei- vät sulje toisiaan pois, vaan ne ovat karjanhoidossa jatkuvas- ti läsnä.

Karjanhoito ja sukupuoli

Karjanhoitoon kytkeytyvät vahvasti myös sukupuolittu- neisuuden ja ruumiillisuuden näkökohdat. Karjalatouteen vaikutti Suomessa pitkään pe-

rinteisen maatalouden suku- puolittunut työnjako, joka raja- si lehmien kanssa työskentelyn naisten alueeksi.

Tämä näkyi myös Ei auta sa- no nauta -kirjoituskilpailun osanottajien sukupuolijakau- massa: lähes 80 prosenttia kir- joittajista oli naisia, kun tavan- omainen kirjoituskilpailun su- kupuolijakauma on noin kaksi kolmasosaa naisia ja yksi kol- masosa miehiä.

Aineistossa kuvattiin esi- merkiksi sitä, että lypsäminen oli 1950-luvulle saakka lähinnä naisille sopivaksi katsottua työ- tä, ja lypsävät miehet herättivät tuolloin ihmetystä. Lypsyko- neiden käyttöönotto taas kyt- kettiin kirjoituksissa maskulii- nisuteen.

Lypsämiseen, samoin kuin poikimisessa avustamiseen, liittyi vahvasti myös ruumiilli- suus, sillä erityisesti nämä työ- vaiheet vaativat hyvin intiimiä kosketusta lehmään.

Sukupuolittuneisuus tuli nä- kyviin myös siinä, että erityi- sesti naiskirjoittajat painotti- vat samaistumista lehtiin, ja toisaalta lehmän sukupuolta voitiin kirjoituksissa korostaa. Naiskirjoittajat pohtivat leh- män näkökulmasta kirjoitettui- sa kertomuksissa esimerkiksi sitä, mitä tuntuisi synnyttää jo- ka vuosi ja joutua luopumaan jälkeläisestään saman tien.

Karjanhoidon suuri kertomus

Suomalaisesta karjanhoidosta

kirjoituskilpailuaineistossa ra- kentuva suuri kertomus painot- taa karjalatouden pienimuotoi- suutta sekä nautojen historial- lista ja yhteiskunnallista merki- tystä ravinnontuottajina.

Kirjoittajat esittävät usein kritiikkiä nykyaikaista laaja- mittaista ja teknistyvää eläin- tuotantoa kohtaan. Tehotuo- tannon katsotaan vaarantavan juuri ihmisen ja eläimen suh- teen sekä nautojen yksilöllisen huomioinnon.

On huomionarvoista, että 2000-luvun alion urbaanissa teknologia-Suomessa lehmä- aiheinen kirjoituskilpailu he- rätti suurta mielenkiintoa ja sai lähes 3 000 ihmistä kirjoitta- maan.

Kirjoituskilpailuaineiston analyysi osoitti, että lehmä voi edustaa monia vastakkaisia asioita: tyhmyyttä ja viisautta, kömpelyyttä ja kauneutta, alis- tuneisuutta ja päättäväisyyttä, lempeyttä ja äkäisyyttä, turvaa ja pelkoa.

Tämä suhtautumistapojen kirjo sekä lehmän liittyminen moniin kulttuurisiin, yhteis- kunnallisiin ja poliittisiinkin yhteyksiin selittää omalta osal- taan lehtiin liittyvää kiinnos- tusta Suomessa.

TAIJA KAARLENKASKI

Artikkeli perustuu kirjoittajan perin- teentutkimuksen väitöskirjaan Ker- tomuksia lehmästä. Tutkimus ih- misen ja kotieläimen kulttuurisen suhteen rakentumisesta, joka tar- kastettiin Itä-Suomen yliopistossa 10.11.2012.

Puintia pakkasella

Anssi Huhtala Kauhavalta pui maanantaina härkä- papu-vilja-seosta. Mittari näytti 16 pakkasastetta. Tavara meni puiurista läpi kohtuuhyvin, kuvan ottaja Jarmo Vainionpää raportoi. ”Ongelma oli vain viljasäi- liön se laita, jota moottori lämmitteä. Sinne tavara alkoi jäätyä kiinni.” Satoa ei ollut tarkoitus- kaan kuivata (vaikka se onkin jo pakastekuvattua, Vainionpää huomauttaa). Se litistetään mulleille kosteana.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimi- tukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista palkkio.

KOLUMNI: JUSSI MARTIKAINEN

Talous on tärkeä osa itsenäisyyttä

Kriisitietoisuus on päivän sana – jo useamman vuoden ajan. Suomalaisia on herätelty ymmärtämään talouden vaka- vat viestit. Kilpailukykyimme on mennyt- tä, hyvinvointia rahoitetaan velaksi.

Kriisitietoisuudesta huolimatta ta- louskriisi kosketti vielä kesään mennessä vain harvaa. Siksi asioiden korjaamiseksi on kyetty tekemään kovin vähän, ellei jo muodiksi tullutta huolestunutta puhet- ta lasketa.

Muoti on nyt muuttumassa. Luvut tuotannon ja työn pakenemisesta kos- kettavat jo useimpien omaa tai lähipiiri- en elämää. Ymmärrys pakollisille muu- toksille on vaihtumassa niiden odotuk- seksi, jopa vaatimiseksi.

Pakosta on tulossa päättäjien arki- päivää. Hallitus sai viime viikolla asia- tuontijoidensa katsauksen talouden kes- keisiin lukuihin. Ne näyttävät yhdistä- vän kuuden puolueen hallituksen lisäksi myös oppositioryhmiä vaikeiden päätös- ten taakse.

Suomessa puhutaan nyt yhä avoimem- min palkkojen jäädyttämisestä, työrii- en pidentämisestä ja etuuksien pienen- tämisestä. Jos työtä ja tuotantoa ei kye- tä lisäämään, tulevaisuus on mennytttä.

jussi.martikainen@maaseuduntulevaisuus.fi

Suomeen pätevät samat talouden lait kuin Kreikkaankin.

Politiikassa suurin muutos on ta- pahtumassa vasemmistopuoleissa. Sekä SDP että vasemmistoliitto ovat jo al- kaneet myydä tulevia vaikeita päätök- siä kannattajilleen. Päätöksiä syntyy vii- meistään hallituksen puoliväliriihessä kevättalvella.

Säästölistoja ei synny ilman demari- johtaja-valtiovarainministeri Jutta Urpi- laista. Vauhtia antaa toinen demari, val- tiosishteeri Raimo Sailas, jonka mukaan mitään ”kevätpäiväntasausta” ei edes ole varaa jäädä odottelemaan.

Suomi ottaa ensi vuonna lisävelkaa 7–8 miljardia euroa. Se on käytännössä kulu- tusluottoa kansalaisten etuuksiin. Niihin myös säästöpaineeet kohdistuvat.

Kun suunta on pakko muuttaa, olisi hyvä, että muutokset tehtäisiin mahdol- lisimman laajalla yhteisymmärryksellä. Hallituksen tapa kokeistaa niiden pälvä- säästöt maaseutualueille – kiipien palve- luihin ja elinkeinoihin – ei voi jatkua. Ei sille ole perustetakaan.

Suomalaisista löytyy kyllä tahtoa ja kykyä oikaista talouden rapautuminen.

Se edellyttää, että talouskuri kohdataan asuinpaikasta tai ammatista riippumatta tasavertaisina.

Kun kyse on Suomen pelastamisesta, kyllä suomalaiset ovat valmiita talkoisiin.

Itsenäinen Suomi täyttää huomenna 95 vuotta. Valtiolle se on lyhyt ikä, mutta sen- kin aikana itsenäisyys on vaatinut paljon työtä ja uhrauksia.

Myös taloudessa kyse on itsenäisyyden varjelusta. Sitä, voimmeko itse päättää, millainen on hyvä Suomi.

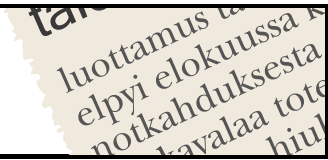
Kaikki ei ollut ennen paremmin. Tänä päivänä Suomi kohtaa vaikeutensa vau- raampana kuin koskaan.

Tämän päivän vaikeudet saattavat tun- tua suurilta. Huomenna on hyvä päivä suhteuttaa niitä uhrauksiin, joita sodat ko- keneet ikäluokat joutuivat itsenäisyyden eteen antamaan.

Omaisten menettäminen tai vammautu- minen koskettivat lähes jokaista perhettä. Sotia seurasivat alueluovutukset, jälleen- rakentaminen ja raskaat sotakorvaukset.

Niihin edelleenkin monelta osin no- jaa Suomen maine maana, joka hoitaa asiansa. Mainesta kannattaa pitää kiini- ni myös nykyisissä, suhteellisen pienissä murheissa.

LEHTIKATSAUS

Näpit irti turvepelloista

Kaleva ei vastustaa turvemai- den raivauskieltoa. ”Euroopan komissio kaavaillee turvepeltojen raivaamisen kiel- tämistä. Tämä olisi yksi uusi isku etenkin Pohjois-Suomessa harjoit- tettavaa maanviljelyä kohtaan. Pohjoisessahan huomattava osa pelloista on tehty ja tehdään juuri turvemaita raivaamalla. Jos turvemaiden käyttö kiel- letään, pohjoisen viljelijöitä es- tetään samalla hankkimasta li- sämaita maanviljelyn laajenta- miseksi ja tuotannon tehostami- seksi.”

”EU-komission kaavailema turvemaiden raivauskielto on ris- rivähdässa sen kanssa, mitä maa- taloudella muuten edellytetään. Senhän odotetaan tuottavan edullisia ja turvallisia elintarvik- keita.

Asiat voidaan tehdä ympäris- tön kannalta aina paremmin ja

vähemmän kuormittavalla ta- valla. Ehdoton raivauskielto poh- joisen turvaeluille merkitsisi kuitenkin vakavaa uhkaa alueen maatalouden kehitykselle.”

Ministeriö ei voi katsoa vierestä

Ilkka vaatii ympäristömini- steriöltä toimivaa ratkaisua kotieläintilojen lannanlevitys- ongelmaan. ”Nitraattiasetuksen vaatimaan levitystähtiin ei loppusyksyllä pystytty ja samalla rankkasateet ovat täyttäneet säiliöitä entises- tään. Loppuvuoden tilanne on monilla karjatilloilla hälyttävä.” ”Tähän saakka ministeriöstä on kehoitettu ottamaan yhteyttä ympäristöviranomaisiin tilakoh- taisten ohjeiden saamiseksi. Vil- jelijöiden mieltä tällaisissa yksit- täisissä yhteydenotoissa kalvaa pelko tukimetyksistä tai sank- tioista, jotka voisivat olla maata- louden nykyisellä kannattavuus- della kohtalokkaita.

Ympäristöministeriön olisi- kin otettava tilanne nyt hal- tuunsa ja kunnolla vastuulleen. Ministeriön pitää laatia tiloil- le sovellettava yleisratkaisu ja viestiä viljelijöille, ettei pelkoa

rangaistuksista ole. ”Tämäinkin asian yhteisestä hoidosta mallia kannattaisi ottaa länsinaapurista.”

Kannatusluvut kohti entistä

Keski-suomalainen kommentoi Ylen tuoretta puolueiden kannatuskyselyä.

”Yleisradion viikonloppuna jul- kaiseman mielipidetiedustelun mukaan tilanne on nyt palaa- massa kohti vanhoja kehityskul- kua. Puoluejärjestelmä on pa- lautumassa kolmen suuren puo- lueen tilanteeseen.

Kokoomus, SDP ja keskus- ta ovat kannatukseltaan lähellä toisiaan. Kokoomus saa ainoa- na yli 20 prosentin kannatuksen (21,1%). SDP (18,8%) ja keskus- ta (18,0%) ovat lähes samalla ta- solla.

Puoluekannatuksen kehityst- rendeissä kokoomuksen kannat- tuksen lakipiste on ehkä mennyt ohi- te. Sosiaalidemokraattien kannatusa syö perinteisen duu- nariväestön vähentyminen ja siirtyminen osin perussuomalai- siin. Keskusta näyttää syvimmän kannatuspohjansa ohittaneen py- syvän oloisesta.”